

Zápisnica zo zasadnutia Vedeckej rady Historického ústavu SAV v. v. i.
konaného 23. 1. 2025

1. Vedecká rada prerokovala a schválila záverečné správy projektov Vega s koncom riešenia v roku 2024:

Hlavné vývojové trendy zdravotníctva na Slovensku od vzniku ČSR do roku 1968 – zodp. riešiteľ A. Falisová

Vplyv pôsobenia politických strán na školstvo a osvetu na Slovensku, ich aktivity a stratégie pri vzdelávaní obyvateľstva v rokoch 1918 – 1945, osobnosti – zodp. riešiteľ L. Kázmerová

Úloha meštianstva v modernizačných procesoch pri prechode od stavovskej k občianskej spoločnosti (Uhorsko a Slovensko 1780 – 1918) – zodp. riešiteľ Š. Gaučík

Od dobročinnosti k štátnej sociálnej politike : Idey, modely a prax v období regulačných zásahov štátu na Slovensku v 19. a v prvej polovici 20. storočia – zodp. riešiteľ G. Dudeková Kováčová

Slovensko v 60. rokoch 20. storočia a v období normalizácie. Domáci vývoj a jeho zahranično-politické súvislosti – zodp. riešiteľ M. Londák

2. Vedecká rada prerokovala a schválila návrhy ústavných projektov so začiatkom riešenia v roku 2025

Zdravotnícki pracovníci na Slovensku v rokoch 1918 – 1948 – ved. projektu A. Falisová

Podoby charity v stredovekom Uhorskom kráľovstve - ved. projektu M. Hlavačková

Slovensko v období normalizácie. Hospodársko-politické, kultúrne a medzinárodno-politické súvislosti vývoja – ved. projektu M. Londák

Mimoškolská činnosť učiteľov – ved. projektu L. Kázmerová

Každodennosť v živote duchovných a učiteľov a starostlivosť o veriacich i rodinu na pozadí konfesionalnej identifikácie v Uhorsku / na Slovensku v 18. – 20. storočí – ved. projektu P. Macho
Človek mestský. Človek spoločenský? Človek politický? Osoby a osobnosti určujúce charakter mesta na Slovensku v rokoch 1918 – 1945. Politické, spoločenské, sociálne prospešné a rekreačné aktivity obyvateľov miest – ved. projektu L. Osyková

Formovanie hospodárskych inštitúcií pri začleňovaní Slovenska do Československej republiky – ved. projektu J. Rogulová

3. Vedecká rada prerokovala a schválila návrhy APVV projektov so začiatkom riešenia v roku 2025
Byť kráľovnou. Hodnosť kráľovnej v Uhorskom kráľovstve v stredoveku a ranom novoveku. – ved. projektu D. Dvořáková

Vážska kaskáda v hospodárskom a spoločenskom živote Slovenska v 20. storočí – ved. projektu L. Hallon

Mocenské elity v Uhorskom kráľovstve do konca 13. storočia. Pôvod, premeny a sociálna mobilita – ved. projektu P. Hudáček

Hybridization of Military Cultures – Effects on Ordinary Czechoslovak Soldiers (1917 – 1956) – ved. projektu M. Kšiňan

Konfesionalizácia uhorskej/slovenskej spoločnosti v 19. storočí – ved. projektu P. Šoltés

4. Riaditeľ ústavu S. Michálek predniesol správu ústavu o činnosti za rok 2024. VR správu schválila. VR prerokovala návrh A. Hudeka a vybrala najvýznamnejšie výsledky ústavu za rok 2024

- 2.2.3 zámery na čerpanie Európskych štrukturálnych a investičných fondov v ďalších výzvách – účasť kolegov v ERC projektoch, COST action projektoch, Štipendia pre excelentných výskumníkov a výskumníčky R2-R4
- 2.3.1 výsledky na báze základného výskumu - APVV-19-0131: Ars moriendi. Fenomén smrti v stredovekom Uhorsku
- 2.3.2. výsledky aplikačného typu – podcast Archivárky na cestách
- 2.3.3. Výsledky na báze medzinárodnej spolupráce – publikácia 101: Slovenská architektúra

5. Vedecká rada prerokovala a schválila témy doktorandského štúdia (škoolitelia a názvy tém sú uvedené v prílohe zápisnice).

6. D. Duchoňová informovala členov VR o príprave materiálov pre VER a o potrebe vypracovať stratégiu ústavu na roky 2025 – 2029. Za VR budú na príprave tohoto materiálu spolupracovať H. Moravčíková a I. Kušniráková.

7. VR schválila nomináciu prof. M. Lysého za zástupcu HÚ SAV v agentúre Vega.

8. VR vzala na vedomie nomináciu A. Kurhajcovej a P. Benku do redakčnej rady Historického časopisu.

9. G. Dudeková Kováčová informovala o nových možnostiach spolupráce s Collegium Carolinum v Mníchove.

V Bratislave, 23. 1. 2025

Zapísala: I. Kušniráková

Overil: P. Šoltés

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM

Forma prijímacej skúšky:

Pohovor pred prijímacou komisiou / interview with the examination board.

Rámcový obsah prijímacej skúšky:

Prezentácia výskumného projektu a (tematické zameranie, metodologické východiská, orientácia v pramennej báze, znalosť širšieho historického kontextu). Slovenskí uchádzači o doktorandské štúdium absolvujú časť pohovoru v anglickom jazyku. Pohovor so zahraničnými uchádzačmi je vedený v anglickom jazyku, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Presentation of the research project (topic, methodological aspects, orientation in sources and as well as in a broader historical context). The Slovak applicants are expected to conduct part of the interview in English. In the case of foreign applicants, the interview is in English unless the parties agree otherwise.

Spôsob vyhodnocovania výsledkov prijímacej skúšky:

Zohľadňuje vedomostné predpoklady na vedeckú prácu, komunikačné predpoklady (komunikácia v rodnom jazyku, v anglickom jazyku, pracovná znalosť jazyka prameňov), osobnostné predpoklady (efektívna komunikácia, tímová práca, skúsenosti s akademickou mobilitou). Pri hodnotení bodovým rebríčkom HÚ SAV rešpektuje odporúčanú metodiku FiFUK. Na základe bodového poradia delí uchádzačov do kategórií a) vyhovel-prijať, b) vyhovel-neprijať pre nedostatok miest, c) nevyhovel.

Following aspects are considered: knowledge required for academic practice, communication skills (communication in English language, ability to understand the language of sources), effective communicational skills, teamwork skills and experience with scholarly mobility). The grading scale follows recommended pattern of the Faculty of Arts of the Comenius University. After the interview, applicants are divided into following categories: a) passed – to be admitted, b) passed – not to be admitted due to a lack of positions, c) did not pass

**Témy doktorandského štúdia
externej vzdelávacej inštitúcie
v akademickom roku 2025/2026**

Filozofická fakulta, Univerzita Komenského Bratislava

**študijný odbor historické vedy
študijný program všeobecné dejiny**

Interné doktorandské štúdium:

Školiteľ/supervisor: doc. Dušan Zupka, PhD.

Formalizovaná komunikácia v stredoveku. Dar, symbol a rituál ako nástroj interakcie spoločenských skupín

Formalized communication in the Middle Ages. Gift, symbol and ritual as a tool of interaction of social groups

Formalizovaná komunikácia v stredoveku zohrávala kľúčovú úlohu v interakcii medzi rôznymi spoločenskými skupinami. Dar, symbol a rituál predstavovali základné nástroje na vyjadrenie moci, lojality a hierarchie. Tento text analyzuje význam obdarovania (daru, majetku, pozemku, hodnosti) ako prostriedku budovania vzťahov a upevňovania vzájomných záväzkov. Symboly, vrátane insígnií a gest, boli neoddeliteľnou súčasťou komunikácie, poskytujúc vizuálnu reprezentáciu autority a identity. Rituály, od korunovácií až po mierové dohody, fungovali ako formálne rámce na legitimizáciu moci a udržanie spoločenského poriadku. Štúdia zdôrazňuje, ako tieto prvky umožňovali nielen výmenu materiálnych hodnôt, ale aj prenášanie symbolického významu a posilňovanie kultúrnych a politických väzieb. Práca bude skúmať túto tému na základe kritickej analýzy prameňov z uhorského, českého a poľského prostredia, predovšetkým medzi 10. a 14. storočím. Zámerom výskumu je aj využitie nástrojov digital humanities pri analýze a vyhodnocovaní dát v dostupných prameňoch.

Podmienka: znalosť slovenského/českého jazyka, anglického jazyka (min. B2). Schopnosť pracovať s dobovými prameňmi v latinčine. Znalosť maďarčiny, nemčiny príp. ďalších svetových jazykov je výhodou.

Formalized communication in the Middle Ages played a key role in the interaction between different social groups. Gift, symbol and ritual were essential tools for expressing power, loyalty and hierarchy. This text analyses the importance of gift-giving (gift, property, land, rank) as a means of building relationships and reinforcing mutual commitments. Symbols, including insignia and gestures, were an integral part of communication, providing a visual representation of authority and identity. Rituals, from coronations to peace treaties, functioned as formal frameworks for legitimizing power and maintaining social order. The

study highlights how these elements enabled not only the exchange of material values, but also the transmission of symbolic meaning and the strengthening of cultural and political bonds. The thesis will explore this theme through a critical analysis of sources from the Hungarian, Bohemian and Polish milieus, particularly between the 10th and 14th centuries. The research also aims to use digital humanities tools in the analysis and evaluation of data in the available sources.

Prerequisite: knowledge of Slovak/Czech language, English (min. B2). Ability to work with contemporary sources in Latin. Knowledge of Hungarian, German or other world languages is an advantage.

Školiteľ/ka/supervisor: Mgr. Blanka Szeghyová, PhD.

E-mail: histzeg@savba.sk

Téma: Vybraný aspekt dejín kriminality raného novoveku

A Selected Aspect or Phenomenon of History of Crime and Punishment in the Early Modern Period

Cieľom dizertačnej práce je výskum mechanizmov fungovania súdnej praxe v užšie vymedzenom časovom úseku. Doktorand/-ka má na výber, či tému bude skúmať na príklade vybraného regiónu alebo mesta, alebo sa zameria na zvolený delikt, či skupinu deliktov (smilstvo/mravnostné delikty, zabitie/násilné delikty, urážky na cti, atď.), prípadne na ženskú alebo mužskú kriminalitu pomocou vhodne vybraných archívnych prameňov v zadanom čase. Kriminalita bola v ranom novoveku vnímaná ako hriech a vzťah právnej normy k súdnej praxi nebol vždy jednoznačný, ani absolútne záväzný, čo prispievalo k prevahe miestneho zvykového práva a značne flexibilnej rozhodovacej právomoci sudcov. Doktorand/-ka sa pri analýze zvolenej súdnej praxe môže zamerať na stratégie a postoje sudcov (na základe morálnych zdôvodnení rozsudkov, odvolávania sa na konkrétne právne či cirkevné normy, charakteru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, vplyvu príhovorov či možností zmiernenia trestu alebo omilostenia), na cirkevné riešenie sexuálnych deliktov a manželských konfliktov, na trestanie náboženských/mravnostných deliktov v prvých rokoch po prijatí zákonníka Jozefa II. (právna implementácia v praxi) alebo sa upriamiť len na kriminalizáciu alebo dekriminalizáciu určitých deliktov (napr. mravnostné delikty, delikty mágie a čarodejníctva, atď.). Výskum by mal byť postavený na analýze archívnych prameňov a štúdiu domácej i zahraničnej literatúry k danej téme. Tematické i časové ohraničenie témy bude vychádzať zo stavu zachovania relevantných archívnych materiálov, ich obsahu a množstva.

Podmienka: dobrá znalosť jazyka/-ov zvolených archívnych prameňov (obyčajne latinčina, nemčina alebo maďarčina), slovenského/českého alebo anglického jazyka (min. B2).

The aim of the dissertation is to investigate functioning of judicial practice, competence and strategies of judicial institutions in comparison with its contemporary legal norms in a more narrowly defined period of time. The doctoral candidate has the choice of researching the topic on the example of a selected region or city, or focusing on a chosen crime or group of crimes (prostitution/sexual offences, homicide/violent offences, libel, etc.), or on female or male criminality using selected archival sources in a defined time period. Criminality was perceived as a sin in the early modern period, and the relationship of legal norms to judicial practice was not absolutely binding, which contributed to the predominance of local customary law and the considerable discretionary power of judges. In analysing the chosen judicial practice, the PhD student may explore the strategies and attitudes of judges (on the basis of moral justifications for sentences, reference to specific legal or ecclesiastical norms, the nature of mitigating and aggravating circumstances, the impact of intercessions or the possibility of mitigation of punishment or pardon), the ecclesiastical treatment of sexual offences and marital conflicts, and the punishment of religious/moral offences in the early years after the adoption of the Code of Law by Joseph II (legal implementation in practice)

or focus only on the criminalisation or decriminalisation of certain offences (e.g. moral/sexual offences, witchcraft and sorcery, etc.).

Prerequisite: A good knowledge of the language(s) of the chosen archival sources (usually Latin, German or Hungarian) and Slovak/Czech or English.

Školiteľka/supervisor: Mgr. Blanka Szeghyová, PhD.

Marginalizácia vybranej skupiny v neskorom stredoveku a ranom novoveku

Marginalisation of a Selected Group in the Late Medieval and Early Modern Period

Cieľom dizertačnej práce je preskúmať fenomén marginalizácie vo vhodne vymedzenom období (prípadne i regióne) na vybranej skupine obyvateľstva. Môže ísť o sociálne vylúčenú skupinu na základe etnicity, spôsobu života, chudoby, zamestnania či náboženského vyznania (napr. Židia, Rómovia, tuláci, žobráci, prostitútky a ďalšie tzv. nepočestné zamestnania). Tému je možné skúmať v rôznych rovinách a aspektoch: 1. Legálna – reštrikcie a sankcie voči nim v zákonoch, nariadeniach a štatútoch 2. súdna prax – lokálne stratégie a postupy (prípadne komparácia s legálnou rovinou, či boli v zhode, alebo sa líšili) 3. diskurzívna rovina – právne, cirkevné, filozofické a ďalšie učené názory 4. reflexia problematiky v umení (vizuálnom, literárnom) 5. odraz v ľudovej kultúre. Kombináciou rôznych analyzovaných prameňov si doktorand/-ka bude všímať mieru a rozšírenie sociálneho vylúčenia, diverzitu postojov, sprievodné javy marginalizácie (stereotypizácia, vytváranie zo skupiny obetného baránka, kriminalizácia, perzekúcia) a prípadné vývojové zmeny. Zistené skutočnosti môže porovnať s vývojom v západnej Európe a poukázať na prípadné vzory, podobnosti alebo rozdiely.

Podmienka: dobrá znalosť jazyka/-ov relevantných archívnych prameňov (obyčajne latinčina, nemčina alebo maďarčina), slovenského/českého alebo anglického jazyka (min. B2).

The aim of the dissertation is to investigate the phenomenon of marginalization in a suitably defined period (or even region) on a selected group of the population. It can be a socially excluded group based on ethnicity, lifestyle, poverty, employment or religion (e.g. Jews, Roma, vagrants, beggars, prostitutes and other so-called dishonest occupations). The topic might be explored in different levels and aspects: 1. Legal - restrictions and sanctions against the group in laws, regulations and statutes 2. judicial practice - local strategies and practices, possibly comparison with the legal prescriptive sources, whether they agreed or differed 3. discursive level – legal-theoretical, ecclesiastical, philosophical and other learned opinions 4. reflection of the issue in art (visual, literary) 5. reflection in popular culture. By combining the various sources analysed, the PhD student will note the extent and spread of social exclusion, the diversity of attitudes, the phenomena concomitant with marginalisation (stereotyping, scapegoating, criminalisation, persecution) and the developmental changes in attitudes. The student can compare the findings with developments in Western Europe, pointing out any patterns, similarities or differences.

Prerequisite: good knowledge of the language(s) of the relevant archival sources (usually Latin, German or Hungarian), Slovak/Czech or English.

Školiteľka/supervisor: Gabriela Dudeková Kováčová

Ľudia na okraji spoločnosti v meste v 19. a 20. storočí medzi sociálnou integráciou a vylúčením. (Komparácia)

Marginal people in the cities in 19th and 20th centuries between social integration and exclusion.

Cieľom dizertačnej práce je výskum sociálneho statusu a problémov integrácie vybraných sociálnych skupín (napr. žobrákov, bezdomovcov, chronicky chorých, najdúchov atď.), a to na príklade praxe vybraných miest a inštitúcií v dlhom 19. storočí (resp. do polovice 20. storočia). Dôležitou otázkou výskumu budú aj rodové/genderové rozdiely v postavení

a limitoch integrácie. Okrem sociálno-historických a sociálno-kultúrnych prístupov sa bude klásť dôraz na komparáciu príkladov praxe vo vybraných typoch inštitúcií (napr. chudobinec, robotáreň, ústav sociálnej starostlivosti) v rôznych regiónoch habsburskej monarchie /Európy. Súčasťou výskumu bude transfer vzorov sociálno-politických praxí a spôsobov inklúzie. Téma sa upresní počas štúdia na základe zvolenej marginalizovanej skupiny, vybraných regiónov a inštitúcií, s ohľadom na dostupné pramene výskumu.

Od uchádzača/ky sa očakáva základný prehľad politického a sociálneho vývoja vo zvolených štátoch/regiónoch a tomu zodpovedajúce jazykové znalosti: okrem slovenského/českého a anglického jazyka aj ďalšie jazyk/y štátov resp. regiónov vybraných na komparáciu.

The aim of the dissertation is a research on the social status and social inclusion problems of selected marginal groups (e. g. beggars, homelesses, disabled, findlings or other) in cities in the 19th (and the first half of 20th) century. Gender differences in status and limits of integration will be an important research question. In addition to socio-historical and socio-cultural approaches, the emphasis will be on comparison. The case studies of selected institutions (e.g. poorhouse, workhouse, social care institution) in different towns/regions of the Habsburg Monarchy/Europe will be the basis for comparison focusing also on the issue of social policy transfer and social inclusion practices. The topic will be refined during the PhD study on the basis of the chosen social group, regions and institutions, taking into account the available research sources.

The candidate is expected to have a basic overview of political and social developments in the selected countries/regions and adequate language skills: in addition to Slovak/Czech and English, other language(s) of the countries/regions selected for comparison.

Školiteľ/supervisor: Adam Hudek

Kontinuity a diskontinuity vývoja obchodnej politiky priemyselného podniku medzi obdobím prestavby a ekonomickej transformácie v 90. rokoch

Cieľom dizertačnej práce bude skúmať vývoj vybraného priemyselného podniku v Československu počas zhruba jednej dekády od polovice 80. rokov do polovice 90. rokov. Cieľom analýzy bude obchodná politika vedenia podniku/manažmentu. V centre pozornosti bude stratégia získavania a udržiavania zahraničných trhov v období výrazných geopolitických a ekonomických zmien. U projektu sa predpokladá komparatívny rámec so zameraním na priestor strednej Európy. Predpokladá sa predbežná orientácia v téme, záujem o hospodárske dejiny a dejiny transformácie. Podmienkou je znalosť anglického jazyka (min. B2), slovenského/českého jazyka. Pasívna znalosť ďalšieho európskeho jazyka je výhodou.

The goal of the dissertation project is to analyze a specific industrial company in Czechoslovakia over a decade, from the mid-1980s to the mid-1990s. The analysis should focus on the business policies of the company's leadership/management. Specifically, it should examine strategies for acquiring and maintaining foreign markets during a time of significant geopolitical and economic changes. The project should also include a comparative

aspect in the framework of the Central European region. An interest in economic history and the history of post-communist transformation is essential. Additionally, proficiency in English (minimum B2 level), Slovak, or Czech is required. Passive knowledge of another European language is preferred.

Školiteľ/supervisor: Adam Hudek

Formovanie politických identít na Slovensku po roku 1989 v stredoeurópskom kontexte

The formation of political identities in Slovakia after 1989 in the Central European context

Cieľom dizertačnej práce je analýza spôsobu akým hlavné politické prúdy a zoskupenia na Slovensku v 90. rokoch reflektovali minulosť. Hlavnou výskumnou otázkou je, ako sa jednotlivé politiky dejín podieľali na formovaní politických identít. Záujemcovia predložia vlastný výskumný projekt, ktorý sa môže zaoberať jednotlivými ideologickými prúdmi (napr. ľavica, liberáli, konzervatívci), konkrétnymi politickými stranami, alebo dostatočne vplyvnými jednotlivcami alebo skupinami. Očakáva sa komparatívny prístup zahŕňajúci ďalšie prípady z regiónu strednej a východnej Európy. Podmienkou je znalosť anglického jazyka (min. B2) a slovenského/českého jazyka. Výhodou je znalosť nemčiny a niektorého z jazykov regiónu strednej a východnej Európy.

The purpose of this dissertation is to analyze the manner in which the primary political currents and groupings in Slovakia during the 1990s reflected on the past. The central research question revolves around how distinct politics of history contributed to the development of political identities. Applicants are required to submit their individual research projects, which may focus on specific ideological currents (e.g., left, liberals, conservatives), particular political parties, or influential individuals or groups. A comparative approach, encompassing other cases from the Central and Eastern European region, is anticipated. Proficiency in English (at least B2) and Slovak/Czech is a prerequisite. Knowledge of German and a language from the CEE region is an advantage.

Školiteľka/supervisor: Marína Zavacká, M.A., PhD.

Kontinuity a diskontinuity sociálnych praxí v 80. a 90. rokoch

Continuities and discontinuities of social practices in 1980s–1990s

Cieľom dizertačnej práce bude skúmanie premien, adaptácií a pretrvávania sociálnych praxí, časovo ukotvených v období 80. a 90. rokov 20. storočia. Od záujemcov o štúdium sa očakáva predloženie vlastného výskumného projektu, zameraného na vybranú, užšie špecifikovanú sféru sociálnych praxí. Prednosť majú projekty orientované do priestoru strednej Európy, resp. do európskeho komparatívneho rámca. Predpokladá sa hlbší záujem o sociálne dejiny, historickú antropológiu, diskurzívnu analýzu a predbežná orientácia v téme. Podmienkou je znalosť anglického jazyka (min. B2), slovenského/českého jazyka a pasívna znalosť ďalšieho európskeho jazyka.

Školiteľka/supervisor: Marína Zavacká, M.A., PhD.

Cezhraničné kontexty šedej zóny na Slovensku v druhej polovici 20. storočia

International contexts of gray zones in Slovakia in the second half of the 20th century

Cieľom dizertačnej práce je výskum cezhraničných a medzinárodných kontaktov a inšpirácií tzv. šedej zóny, ktorá v porovnaní s otvoreným disentom ostávala dlhodobo mimo záujmu bádateľov. Chronologicky je výskum vymedzený existenciou socialistických diktatúr v 2. polovici 20. storočia. Dôraz sa kladie na obdobie tzv. reálneho socializmu, s prihliadnutím na skúmanie dlhších kontinuit. Teritoriálne je téma ukotvená na území Československa s presahom do vybraných sovietskych satelitov a tiež štátov, do ktorých siahali aktívne zahraničné kontakty skúmaných aktérov.

Sústredí sa najmä na výskum diskurzov a neformálnych praxí, súvisiacich s ambivalentne využívanými sociálnymi priestormi (šedej zóny), neprekračujúcimi hranice legality, určované vládnu mocou. V nich sa formovali komunity s vlastnou etiketou, rituálmi a normami, schopné prisvojovať a prispôsobovať si režimové priestory, štruktúry, fondy aj rétoriku. Pomocou rôznych stratégií rozširovali špecifické priestory, umožňujúce vytváranie a prepájanie občianskych, expertných a ďalších sietí. Predpokladá sa hlbší záujem o sociálne a kultúrne dejiny, historickú antropológiu, dejiny médií a politickej cenzúry, politické dejiny Strednej Európy a predbežná orientácia v téme. Podmienkou je znalosť anglického jazyka (min. B2), slovenského/českého jazyka a pasívna znalosť ďalšieho európskeho jazyka.

Témy doktorandského štúdia na akademický rok 2025/2026 schválila Vedecká rada Historického ústavu SAV, v.v.i. na svojom zasadnutí dňa 23.01.2025.

Bližšie informácie: <https://fphil.uniba.sk/pk/doktorandske-studium/prijimacie-konanie-na-ar-20252026/>

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM

Forma prijímacej skúšky:

Pohovor pred prijímacou komisiou / interview with the examination board.

Rámcový obsah prijímacej skúšky:

Prezentácia výskumného projektu a (tematické zameranie, metodologické východiská, orientácia v pramennej báze, znalosť širšieho historického kontextu). Slovenskí uchádzači o doktorandské štúdium absolvujú časť pohovoru v anglickom jazyku. Pohovor so zahraničnými uchádzačmi je vedený v anglickom jazyku, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Presentation of the research project (topic, methodological aspects, orientation in sources and as well as in a broader historical context). The Slovak applicants are expected to conduct part of the interview in English. In the case of foreign applicants, the interview is in English unless the parties agree otherwise.

Spôsob vyhodnocovania výsledkov prijímacej skúšky:

Zohľadňuje vedomostné predpoklady na vedeckú prácu, komunikačné predpoklady (komunikácia v rodnom jazyku, v anglickom jazyku, pracovná znalosť jazyka prameňov), osobnostné predpoklady (efektívna komunikácia, tímová práca, skúsenosti s akademickou mobilitou). Pri hodnotení bodovým rebríčkom HÚ SAV rešpektuje odporúčanú metodiku FiFUK. Na základe bodového poradia delí uchádzačov do kategórií a) vyhovel-prijať, b) vyhovel-neprijať pre nedostatok miest, c) nevyhovel.

Following aspects are considered: knowledge required for academic practice, communication skills (communication in English language, ability to understand the language of sources), effective communicational skills, teamwork skills and experience with scholarly mobility). The grading scale follows recommended pattern of the Faculty of Arts of the Comenius University. After the interview, applicants are divided into following categories: a) passed – to be admitted, b) passed – not to be admitted due to a lack of positions, c) did not pass.

**Témy doktorandského štúdia
externej vzdelávacej inštitúcie
v akademickom roku 2025/2026**

Filozofická fakulta, Univerzita Komenského Bratislava

**študijný odbor historické vedy
študijný program slovenské dejiny**

Interné doktorandské štúdium:

Školiteľka/supervisor: Diana Duchoňová, PhD.

Kriminálne delikty žien v Bratislave v rokoch 1714 – 1780

Criminal offences of women in Bratislava in 1714–1780

Cieľom dizertačnej práce je spracovanie ženskej kriminality v mestskom prostredí hlavného mesta Uhorska, Bratislavy. Výskum bude vychádzať predovšetkým zo súdneho protokolu z rokov 1714 až 1780, ktorý je uložený v Archíve mesta Bratislavy. Kriminalita žien má svoje špecifiká, ženy sa podieľali takmer na celom spektre trestných činov v minulosti a zároveň existovali trestné činy, ktoré úzko súviseli so ženským svetom – medzi ne patrilo zabitie dieťaťa (infanticídium) či bosoráctvo. Historickoantropologické spracovanie tejto problematiky môže načrtnúť nové chápanie postavenia žien v meste práve prostredníctvom výpovedí o kriminálnych činoch. Osobitosti mestského prostredia Bratislavy umožňujú sledovať napríklad námezdne robotníčky či služobníctvo. Zámerom bude aj identifikovať ženu ako kriminálničku, ktorá stojí na okraji spoločnosti, jej sociálne pozadie či motívy konania. Práca tak prispeje aj k veľmi potrebnému poznaniu žien na okraji spoločnosti.

Podmienka: znalosť latinčiny, nemčiny.

The aim of the dissertation is the processing of women's criminality in the urban environment of the capital of Hungary, Bratislava. The research will be based mainly on the court protocol from the years 1714 to 1780, which is stored in the Bratislava City Archives. Women's criminality has its own specificities; women were involved in almost the whole spectrum of crimes in the past, and at the same time there were crimes that were closely related to the female world - among them were infanticide or sorcery. A historical-anthropological processing of this issue can outline a new understanding of women's position in the city precisely through accounts of criminal acts. The particularities of Bratislava's urban environment make it possible to trace, for example, female wage labourers or servants. The intention will also be to identify the criminal woman on the margins of society, her motives

for her actions and social background. The work will thus also contribute to a much-needed knowledge of women on the margins of society.

Requirements: knowledge of Latin, German.

Školiteľka/supervisor: Diana Duchoňová, PhD.

Sonda do šľachtickej reprezentácie na príklade rodu Erdődy v 18. storočí (prípadne iného rodu po dohode so školiteľkou)

Probe into the representation of nobility using the example of the Erdődy family in the 18th century (or another noble family after agreement with the supervisor)

Cieľom dizertačnej práce je analýza sociálneho, ekonomického, kultúrneho a symbolického kapitálu rodu Erdődy prostredníctvom jej reprezentácie v 18. storočí. Reprezentáciu chápeme ako jav komunikácie, prostredníctvom ktorej sa snažíme rekonštruovať jednanie v historickom ponímaní. V dizertačnej práci sa bude sledovať spoločenská a politická reprezentácia prostredníctvom sondy na vybraných členoch rodu v ich osobnej korešpondencii, testamentoch, a zachovaných účtoch. Výskum je potrebné zamerať na sobášnu politiku rodu, mecenášstvo, výzor sídiel, festivity, umelecké zbierky a portrétnu galériu rodu. Nákladný život uhorskej aristokracie neraz spôsobil ich zadlžovanie, preto bude dôležité sledovať aj dlhy, pohľadávky a úroky členov rodu. Veľká časť archívnych materiálov je uložená v Slovenskom národnom archíve v Ústrednom archíve rodu Erdődy, vo fonde Sekretariátu Jána Nepomuka a Jozefa Erdődya v Bratislave, ktorý obsahuje hospodárske, finančné záležitosti rodu a šľachtického dvora rodu Erdődy. V priebehu prvého roka štúdia sa predpokladá ďalšia špecifikácia témy v závislosti od množstva a charakteru archívneho materiálu. Podmienka: znalosť maďarského jazyka, latinčiny, nemčiny.

The aim of the dissertation is the analysis of the social, economic, cultural and symbolic capital of the Erdődy family through its representation in the 18th century. We understand representation as a phenomenon of communication through which we try to reconstruct actions in a historical sense. In the dissertation, social and political representation will be followed through a probe on selected family members in their personal correspondence, wills, and preserved accounts. Research needs to be focused on the family's marriage policy, patronage, appearance of residences, festivities, art collections and portrait galleries of the family. The expensive life of the Hungarian aristocracy often caused them to get into debt, so it will be important to monitor the debts, receivables and interest of family members. A large part of the archival materials is stored with the Slovak National Archives in the Central Archive of the Erdődy family, in the fund of the Secretariat of Ján Nepomuk and Jozef Erdődy in Bratislava, which contains economic and financial matters of the family and the noble court of the Erdődy family. Further specification of the topic is expected during the first year of study, depending on the amount and nature of the archival material.

Requirements: knowledge of Hungarian, Latin, German.

Školiteľ/supervisor: Svorad Zavorský, PhD.

Baroková latinská historiografia na Slovensku – historické dielo Františka Kazyho SJ (1695–1759)

Baroque Latin Historiography: The Historical Works of Franciscus Kazy SJ (1695–1759)

Cieľom dizertačnej práce bude dôkladná obsahová, pramenná, štylistická a jazyková analýza historického diela Františka Kazyho SJ – dejín Trnavskej univerzity (*Historia Universitatis Tyrnaviensis*, 1737) a trojzväzkového kompendia uhorských dejín v rokoch 1601–1681 (*Historia Regni Hungariae*, 1737, 1741, 1749). Kazyho dielo sa bude v práci interpretovať v kontexte uhorskej i európskej historiografie prvej polovice 18. storočia. Súčasťou práce môže byť aj preklad časti historického diela F. Kazyho do slovenčiny.

Vyžaduje sa dobrá znalosť nemčiny alebo angličtiny, ako aj výborná znalosť latinského jazyka. The aim of this doctoral dissertation will be to make a detailed analysis of the contents, sources, style and language of the historical works of Franciscus Kazy SJ—i.e., his history of the University of Trnava (*Historia Universitatis Tyrnaviensis*, 1737) as well as the three-volume compendium of the history of the Hungarian Kingdom in the period 1601–1681 (*Historia Regni Hungariae*, 1737, 1741, 1749). Kazy's works should be interpreted in the context of both the Hungarian and European historiography of the first half of the eighteenth century.

The candidate should have a good working knowledge of German or English. In addition, excellent knowledge of Latin is a must.

Školiteľka/supervisor: Gabriela Dudeková Kováčová, PhD.

Pohlavné ochorenia ako sociálno-zdravotnícky problém na prelome 19. a 20. storočia na území dnešného Slovenska

Veneral diseases as social and healthcare problem on the turn of 19th and 20th centuries on the territory of today's Slovakia

Cieľom dizertačnej práce je výskum zmien terapeutických a regulačných postupov proti šíreniu pohlavných chorôb, s dôrazom na vnímanie príčin a sociálnych dôsledkov venerických ochorení, ako aj mechanizmov sociálnej exklúzie a s tým spojených stereotypov v sledovanom období v kontexte Rakúsko-Uhorska resp. Československa. Preferovaný bude prístup kombinácie makro- a mikro-úrovne. Súčasťou dizertačnej práce budú prípadové štúdie vybraných inštitúcií (napr. špecializované zdravotnícke zariadenie, nevestinec, dobročinný spolok apod.). Vítaná je komparácia vybranej inštitúcie na území dnešného Slovenska a v inom regióne Habsburskej monarchie resp. jej následníckych štátov. Okrem archívnych materiálov k vybraným inštitúciám a dobovej medicínskej i zdravotnícko-osvetovej literatúry (vrátane dobovej tlače), sú dôležitými prameňmi aj beletria, memoáre a korešpondencia.

Od uchádzača/ky sa očakáva základný prehľad politického a sociálneho vývoja Slovenska v sledovanom období; okrem znalosti slovenského/českého a anglického jazyka je pre výskum obdobia do roku 1918 potrebná schopnosť pracovať s prameňmi v maďarskom a/lebo nemeckom jazyku.

The aim of this dissertation is to investigate the changes in therapeutic procedures and regulations against venereal diseases with the special focus on their causes and social consequences as well as mechanisms of social exclusion and stereotypes during the late 19th and early 20th centuries in the context of Austria-Hungary and Czechoslovakia. Case studies of selected institutions (e.g. specialised medical facilities, brothels, charity societies etc.) will form part of the dissertation. A combination of macro- and micro-level approach will be preferred. A comparison of the selected institution on the territory of today's Slovakia and similar example in another region of the Habsburg Monarchy or its successor states is welcome. In addition to archival material on selected institutions, contemporary medical, health and educational literature (including press), memoirs, correspondence and fiction would serve as important sources for analyses.

The candidate is expected to have a basic overview of the political and social development of Slovakia in the period under review; in addition to knowledge of Slovak/Czech and English, the ability to work with sources in Hungarian and/or German is necessary for research into the period up to 1918.

Školiteľ/supervisor: Ladislav Vörös, PhD.

Sociálne reprezentácie Rómov v dominantných nerómskych diskurzoch – sociálne vylúčenie a inklúzia.

Social Representations of Roma in Dominant Non-Roma Discourses – Social Exclusion and Inclusion

Dizertačný projekt je zameraný na skúmanie obrazu Rómov v druhej polovici 19. a prvej polovici 20. storočia v Uhorsku a Československu. Výskum sa primárne zameria na diskurz tvorený predstaviteľmi štátnej moci a politických a sociálnych hnutí, vrátane menšinových národných/nacionalistických. Cieľom práce bude analyzovať sociálne kategorizácie a stereotypné konštrukcie týkajúcich sa prisudzovaných sociálnych rolí a pripisovaných statusov civilizačnej a kultúrnej úrovne rómskeho obyvateľstva so zameraním na skúmanie kontinuity a diskontinuity sociálnych reprezentácií, resp. jednotlivých motívov v podmienkach meniacich sa štátnych usporiadaní a kontexte nation-building politik. Súčasťou výskumu by mal byť aj výskum percepcie dominantných sociálnych reprezentácií rómskym obyvateľstvom a ich vplyv na asimilačné, resp. emancipačné projekty predstaviteľov rómskej a nerómskej inteligencie. V priebehu prvého semestra sa predpokladá ďalšia špecifikácia témy. Súčasťou štúdia počas prvých dvoch semestrov bude štúdium teórií nacionalizmu a nacionalistických politických hnutí v 19. a 20. storočí, teórií diskurzu a postupov kritickej diskurznej analýzy.

Podmienka: znalosť slovenského/českého jazyka, maďarčiny, anglického jazyka (min. B2), znalosť nemčiny je výhodou.

The dissertation project focuses on examining the representation of Roma during the second half of the 19th century and the first half of the 20th century in Hungary and Czechoslovakia. The research will primarily analyze the discourse produced by representatives of state authorities and political and social movements, including minority nationalist movements. The

central aim of the thesis is to investigate social categorizations and stereotypical constructions related to ascribed social roles and statuses, particularly concerning the perceived civilizational and cultural level of the Roma population. Special emphasis will be placed on exploring the continuity and discontinuity of these social representations and individual themes across different state structures, regimes, and the broader context of nation-building policies. Additionally, the research will examine how dominant social representations were perceived by the Roma population and how these perceptions influenced both assimilationist and emancipatory projects initiated by Roma and non-Roma intelligentsia. The precise scope and focus of the project will be further refined during the first semester of study. The first two semesters will include an exploration of theories of nationalism and nationalist political movements in the 19th and 20th centuries, as well as engagement with theories of discourse and critical discourse analysis methodologies.

Requirements: Proficiency in Slovak/Czech, Hungarian, and English (minimum B2 level); knowledge of German is considered an advantage.

Školiteľka/supervisor: Jana Laslavíková, PhD.

Verejný priestor hudobnej produkcie ako nástroj politicizácie v 19. storočí na príklade vybraných miestach Horného Uhorska

Public Space of Music Production as a Tool of Politicization in the 19th Century on the Example of Selected Places in Upper Hungary

Cieľom dizertačnej práce bude skúmať verejné priestory hudobnej produkcie v rámci vybraných miest Horného Uhorska. Ide o tzv. sály reduty existujúce ako samostatné verejné mestské budovy alebo ako súčasť divadelných budov. Napodobovaním pôvodne šľachtického miesta reprezentácie sa stavba redút v 19. storočí stala popri divadelných stavbách dôležitým integračným prvkom lokálnych meštianskych elít. Ako modelový príklad bude figurovať Reduta postavená v roku 1793 v Prešporke. Popri koncertoch a báloch, opakovane organizovaných za účelom získania prostriedkov pre spolkovú dobročinnú činnosť, sa v priestore vybavenom reštauráciou a kasínom konali zasadania uhorského snemu či výročné stretnutia dôležitých mestských spolkov.

Východiskovými konceptmi budú pojmy politicizácia a socializácia uplatňované pri skúmaní kultúrnej a politickej funkcie tohto priestoru, ako aj sledovanie viacnásobných lojalít a nejednoznačnosť identít prešporského obyvateľstva. Pramenným východiskom výskumu by mali byť programy a dobové kritiky, správy zo zasadania snemu, ďalej výročné správy spolkov, ktorých činnosť sa odohrávala v daných priestoroch a v neposlednom rade mestské úradné knihy poskytujúce informácie o prenájme Reduty a jej stavebných úpravách. Počas doktorandského štúdia bude prebiehať komparácia s podobnými stavbami existujúcimi v 19. storočí na území Horného Uhorska, ako aj so súčasnou sálou bratislavskej Reduty, postavenej v rokoch 1913 – 1919.

Od uchádzača/ky sa očakáva záujem profilovať sa v kultúrno-historickom výskume, základný prehľad kultúrneho života vo vybranom regióne a tomu zodpovedajúce jazykové znalosti:

okrem slovenského/českého a anglického jazyka schopnosť čítať v nemeckom jazyku, prípadne ovládať aj ďalšie jazyk/y regiónov vybraných na komparáciu.

The aim of the dissertation will be to investigate the public spaces of music production within selected cities of Upper Hungary. These are the so-called redoutes existing as independent public urban buildings or as part of theatre buildings. Mimicking what was originally a noble place of representation, the construction of redoutes in the 19th century became an important integrative element of local bourgeois elites alongside theatrical buildings. The Redoute built in 1793 in Pressburg will be used as a model example. In addition to concerts and balls, repeatedly organised to raise funds for the charitable activities of the associations, the space, equipped with a restaurant and a casino, was also used for meetings of the Hungarian Diet and the annual meetings of important city associations.

The concepts of politicization and socialization applied to the cultural and political function of this space, as well as tracing the multiple loyalties and ambiguous identities of the Pressburg inhabitants, will be the initial concepts to be explored. The sources of the research should be the programmes and contemporary criticisms, the reports of the Diet sessions, the annual reports of the associations whose activities took place in the premises and, last but not least, the city official books providing information on the renting of the Redoute and its constructional modifications. During the doctoral studies, comparisons will be made with similar buildings existing in the 19th century in the territory of Upper Hungary, as well as with the current hall of the Bratislava Redoute, built between 1913 and 1919.

The applicant is expected to have an interest in cultural-historical research, a basic overview of cultural life in the selected region, and the corresponding language skills: in addition to Slovak/Czech and English, the ability to read German, and, where appropriate, to speak other language(s) of the regions selected for comparison.

Školiteľka/supervisor: PhDr. Jaroslava Roguľová, PhD.

Protiúžerové ľudové sudy na Slovensku v rokoch 1919 – 1924

Anti-usury people's courts in Slovakia in the years 1919–1924

Po prvej svetovej vojne sa na Slovensku rozmáhala úžera. Na jej potlačenie vznikli v roku 1919 protiúžerové ľudové sudy. Tento inštitút nebol založený na rozhodovacej právomoci profesionálnych sudcov, ale laikov, na ktorých sa nekládli odborné kvalifikačné požiadavky. Laický prvok v justícii má svoju historickú genézu. Hlavným cieľom dizertačnej práce je zmapovať vývojové trendy, slabiny a prednosti tohto inštitútu v našich moderných dejinách. Modelovým príkladom budú povojnové ľudové protiúžerové sudy a priblíženie mechanizmov ich fungovania. Spracovanie témy si vyžaduje štúdium odbornej historicko-právnej literatúry, dobovej tlače a archívny výskum. Vyžaduje sa schopnosť vnímať širší kontext hospodárskych, sociálnych a spoločenských otázok.

Podmienka: znalosť slovenského/českého jazyka, anglického jazyka (min. B2). Znalosť maďarčiny, nemčiny je výhodou.

After the First World War, usury was rampant in Slovakia. To suppress it, Anti-usury people's courts were established in 1919. This institution was not based on the authority of professional judges, but of lay judges, who were not subject to professional qualification requirements. The lay element in judiciary has a historical genesis. The main objective of this dissertation is to chart the developments, weakness, and strengths of this institution in our modern history. A model example will be the post-war Anti-usury people's courts and an approach to the mechanism of their functioning. The research of the topic requires the study of specialist historical and legal literature, contemporary press, and archival research. The ability to appreciate the broader context of economic, social, and societal issues is required. Prerequisite: knowledge of Slovak/Czech language, English (B2 minimum). Proficiency in Hungarian and German is an advantage.

Školiteľ/supervisor: PhDr. Michal Schvarc, PhD.

Nemecké ochranné pásmo na Slovensku 1939 – 1945: Príklad okresu (ov)...

Deutsche Schutzzone in der Slowakei 1939 – 1945: Am Beispiel des Bezirks (der Bezirke)...

German Protected Zone in Slovakia 1939–1945: The example of the district(s)...

Problematika nemeckého ochranného pásma na Slovensku v rokoch 1939 – 1945 patrí doposiaľ k výzvam historického výskumu dejín Slovenska v období 2. svetovej vojny. Rokovania o vymedzení teritoriálneho rozsahu pásma a právomociach nemeckého Wehrmachtu v ňom sú pomerne známe. Čo však doposiaľ viac-menej absentuje je analýza toho, akým spôsobom sa dohody týkajúceho sa pásma premietli do každodennej praxe. Cieľom dizertačnej práce skúmanie vzájomnej interakcie v pásme dislokovaných jednotiek nemeckej armády, lokálnych slovenských úradov a vzťah vojakov a miestneho obyvateľstva na príklade jedného, prípadne viacerých (max. troch) okresov nachádzajúcich sa v tzv. Schutzzone od zriadenie pásma až po jeho zánik koncom zimy 1945 a zasadiť ich do kontextu nacionálnosocialistickej okupačnej politiky. Adept na DŠ by mal preukázať schopnosť kombinovať prístupy vojenských dejín a výskumu politických a organizačných dejín nacionálneho socializmu s prístupmi z mikrohistórie, ktorá skúma procesy a konanie aktérov priamo na určenom mieste. Podmienkou je znalosť nemeckého jazyka (min. B2).

Školiteľ/supervisor: Miroslav Michela, PhD.

Populárna kultúra v období transformácie na Slovensku

Popular culture in the period of transformation in Slovakia

Cieľom dizertačnej práce bude analýza vybraného fenoménu z oblasti populárnej kultúry konca 80. a 90. rokov na Slovensku, pričom prípadné komparatívne zameranie témy je vítané. Od záujemcov o štúdium sa očakáva predloženie vlastného výskumného projektu, zameraného na niektorý z fenoménov, ako aj špecifikácia plánovaných metodologických postupov. Schopnosť vykonávať systematický historický, resp. etnografický výskum a základné

povedomie o existujúcej odbornej literatúry k téme je podmienkou prijatia, podobne ako aj znalosť slovenského/českého a anglického jazyka (B2). Znalosť ďalších jazykov je výhodou.

The aim of the doctoral thesis would be the analysis of a selected topic from the field of popular culture of the late 1980's and 90's Slovakia. Comparative approach is welcome. Applicants are expected to submit their own research project. The ability to do a systematic historical, respectively ethnographic research and basic knowledge of the existing literature on the topic is a basic condition for admission, as well as knowledge of Slovak and/or Czech and English (B2). Knowledge of other languages is an advantage.

Externé doktorandské štúdium:

Školiteľ/supervisor: PhDr. Miroslav Sabol, PhD.

Úloha Zväzarmu vo výchove tzv. socialistickej mládeže

Cieľom dizertačnej práce bude výskum jednej z najmasovejších organizácií v dejinách Československa po roku 1948 Zväzarmu (Zväz pre spoluprácu s armádou). Zväzarm sa svojou všestrannosťou a rozsahom dotkol skoro každého občana republiky. Hlavnou úlohou organizácie bolo pripraviť mládež na obranu vlasti. Zväzarm pod svojou gesciou združoval 16 záujmových organizácií, zastrešoval branné športy a technickú záujmovú činnosť. Patril k organizáciám, ktoré mobilizovali obyvateľstvo a vytvárali predpoklady na uplatňovanie voľnočasových aktivít v prospech jednotlivcov, kolektívov, ale aj štátu a jeho vládnuceho režimu. Súčasne Zväzarm prispieval k formovaniu tzv. socialistického vlastenectva.

Od záujemcov o štúdium sa očakáva výskum zameraný na primárnu úlohu Zväzarmu, a to na výcvik brancov a záloh pre Československú ľudovú armádu v konkrétnych odbornostiach, ktoré vojsko potrebovalo a to predovšetkým letectvo, motorizmus, rádioamatérstvo, potápačstvo atď. Rovnako bude predmetom výskumu zaradenie Zväzarmu do rámca režimových organizácií a analýza metód jeho práce. Od budúcich adeptov doktorandského štúdia je potrebné predloženie vlastného výskumného projektu, zameraného na vybranú oblasť, užšie špecifikovanú sféru predmetnej organizácie a mechanizmy jej fungovania. Uprednostňuje sa v predložennom projekte aj komparatívny rámec podobných organizácií v socialistickom bloku. U uchádzačov sa predpokladá hlbší záujem o novšie sociálne dejiny, dejiny techniky a sociálnu antropológiu. Vítaná je predbežná orientácia aj vo vojenskej téme. Podmienkou je znalosť anglického jazyka (min. B2), slovenského/českého jazyka a pasívna znalosť ďalšieho európskeho jazyka.

The role of Zväzarm in the education of the so-called socialist youth

The dissertation will aim to research one of the most massive organisations in the history of Czechoslovakia after 1948, Zväzarm (Association for Cooperation with the Army). Zväzarm touched almost every citizen of the republic with its versatility and scope. The organisation's

main task was to prepare the youth for the defence of the homeland. Zväzarm brought together 16 interest organisations; it covered conscription sports and technical interest activities. It was one of the organisations that mobilised the population and created the conditions for the application of leisure activities for the benefit of individuals and collectives, as well as the state and its ruling regime. At the same time, Zväzarm contributed to forming so-called socialist patriotism.

PhD candidates are expected to conduct research focused on the role of Zväzarm, namely the training of conscripts and reservists for the Czechoslovak People's Army in the specific subjects needed by the army, especially aviation, motoring, radio amateurism, diving, etc. The inclusion of Zväzarm in the framework of regime organisations and the analysis of its working methods will also be the subject of research. Future PhD candidates must submit their research project focused on a selected area, a more narrowly specified sphere of the organisation in question and the mechanisms of its functioning. Preference is also given to a comparative framework of similar organisations in the socialist bloc. Applicants are expected to have a more profound interest in recent social history, history of technology and social anthropology. A preliminary orientation in military topics is also welcome. Prerequisites are proficiency in English (min. B2), Slovak/Czech and passive knowledge of another European language.

Témy doktorandského štúdia na akademický rok 2025/2026 schválila Vedecká rada Historického ústavu SAV, v.v.i. na svojom zasadnutí dňa 23.01.2025.

Bližšie informácie: <https://fphil.uniba.sk/pk/doktorandske-studium/prijimacie-konanie-na-ar-20252026/>